

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра геодезії, картографії і кадастру

Гарант освітньої програми

М.В. Шемякін Шемякін М.В.

« 12 » серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства»
(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: бакалавр
(назва освітнього рівня)

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма: «Геодезія та землеустрій»

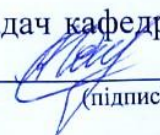
Факультет: лісового і садово-паркового господарства
(назва факультету, на якому вивчається дисципліна)

Умань – 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» для здобувачів вищої освіти спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій освітньої програми «Геодезія та землеустрій». – Умань: Уманський НУС, 2024. – 13 с.

Розробники:

Прокопенко Наталя Анатоліївна, викладач кафедри геодезії, картографії і кадастру

(Підпис) (Прокопенко Н.А.)

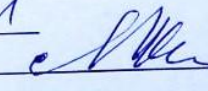
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) геодезії, картографії та кадастру

Протокол від «9» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(Підпис) (Кисельов Ю.О.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол від «12» серпня 2024 року № 1
«12» серпня 2024 року Голова (Шемякін М.В.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»	<u>Вибіркова</u>	
Модулів – 1	Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	– й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
(назва)			
Загальна кількість годин – 90		4-й	– й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітній програма: «Геодезія та землеустрій» Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції	
		14 год.	– год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	– год.
		Лабораторні	
		– год.	– год.
		Самостійна робота	
60 год.	– год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою від 11 липня 2024 р.

Навчальна дисципліна «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» належить до вибіркових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Геодезія та землеустрій» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій галузі знань 19 Архітектура та будівництво.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» є набуття студентами умінь та навичок щодо призначення і особливостей використання різних видів картографічних основ, які застосовуються при великомасштабному картуванні ґрунтів, а також набуття практичних навичок організовувати і проводити підготовчі, польові і камеральні роботи.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» є теоретична та практична підготовка студентів з питань: основи та історія картографування ґрунтів, класифікація ґрунтів, агроґрунтове районування України, загальні відомості про карти, підготовчі роботи при картографуванні ґрунтів, методи складання ґрунтових карт та види ґрунтової зйомки, обробка польової документації. складання картограм.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Землеустрій» «Картографія», «Геодезія» та слугуватиме базовим підґрунтям для опанування освітніх компонентів: «Землепорядне проектування», «Кадастр населених пунктів»

Вивчення навчальної дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій» спеціальності 193 Геодезія та землеустрій 19 Архітектура та будівництво (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 1	Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.

ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 4	Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність застосовувати фундаментальні знання для аналізу явищ природного і техногенного походження при виконанні професійних завдань у сфері геодезії та землеустрою.	ПРН 5	Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	лекція, практичні заняття, вирішення конкретних задач, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання розрахункових робіт
2	Уміння/навички:		
2.1	Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	лекція, практичні заняття, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання розрахункових робіт
3	Комунікація:		
3.1	Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	усне опитування, тестування, виконання розрахункових робіт
3.2	Збір, інтерпретація та застосування даних	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	усне опитування, тестування, виконання розрахункових робіт
3.3	Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	усне опитування, тестування, виконання розрахункових робіт
4	Відповідальність і автономія		

4.2	Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	усне опитування, тестування, виконання розрахункових робіт
4.3	Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	усне опитування, тестування, виконання розрахункових робіт
4.4	Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп	семінарське заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	усне опитування, тестування, виконання розрахункових робіт

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Топографічне та землевпорядне креслення»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 1	Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.	Лекція, практичні заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання розрахункових робіт, підготовка та представлення презентацій
ПРН 4	Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.	Лекція, практичні заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання розрахункових робіт, підготовка та представлення презентацій
ПРН 5	Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.	Лекція, практичні заняття, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання розрахункових робіт, підготовка та представлення презентацій

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Картографування ґрунтів

Тема 1. Ґрунт – основний об’єкт землекористування

Ґрунт як об’єкт досліджень. Значення ґрунтового картографування в сільськогосподарському виробництві. Предмет та завдання курсу «Картографування

грунтів». Soil as an object of research. The importance of soil mapping in agricultural production. Subject and tasks of the "Soil mapping" course.

Тема 2. Основи та історія картографування ґрунтів.

Історія розвитку картографування ґрунтів. Основні закономірності розміщення ґрунтів на земній поверхні. Сучасний період розвитку картографування ґрунтів.

Тема 3. Класифікація ґрунтів. Агроґрунтове районування України.

Класифікація ґрунтів. Типи ґрунтів. Морфологічні ознаки ґрунтів. Будова ґрунтового профілю. Гранулометричний склад. Структура.

Тема 4. Загальні відомості про карти. Класифікація та призначення топографічних карт і планів. Масштаби: числовий, лінійний, поперечний. Умовні знаки об'єктів місцевості. Географічні координати. Визначення географічних та прямокутних координат точок на планах і картах. Зображення рельєфу місцевості на планах і картах. Горизонталі. Основні форми рельєфу.

Змістовний модуль 2. Етапи проведення картографічних робіт

Тема 5. Підготовчі роботи при картографуванні ґрунтів

Організація підготовчих робіт. Організація і штат ґрунтової партії. Спорядження і обладнання. Тракторні експедиції. Складання плану-проекту ґрунтових досліджень. Визначення відстаней по карті. Найпростіші способи визначення відстаней в полі. Визначення крутизни схилів. Побудова топографічних профілів.

Тема 6. Методи складання ґрунтових карт та види ґрунтової зйомки

Етапи складання ґрунтової карти. Підготовка планово-картографічної основи. Категорії складності ґрунтового покриття. Встановлення ґрунтових меж і нанесення на карту ґрунтових контурів.

Тема 7. Обробка польової документації. Складання картограм

Види робіт по обробці польової документації. Особливості складання картограм. Необхідні первинні матеріали. Вибір та реєстрація ґрунтових зразків для аналізів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												

Змістовний модуль 1. Картографування ґрунтів											
Тема 1. Ґрунт – основний об’єкт землекористування. Soil is the main object of land use	10	2	2			6					
Тема 2. Основи та історія картографування ґрунтів	12	2	2			8					
Тема 3. Класифікація ґрунтів. Агроґрунтове районування України	12	2	2			8					
Тема 4. Загальні відомості про карти	12	2	2			8					
Змістовний модуль 2. Етапи проведення картографічних робіт											
Тема 5. Підготовчі роботи при картографуванні ґрунтів	14	2	2			10					
Тема 6. Методи складання ґрунтових карт та види ґрунтової зйомки	14	2	2			10					
Тема 7. Обробка польової документації. Складання картограм	16	2	4			10					
Разом за модуль	90	14	16			60					
Разом	90	14	16			60					

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Картографічна основа: умовні знаки. Cartographic basis: conventional signs.	4
2	Картографічна основа: рамкове і поза рамкове оформлення, масштаби	4
3	Визначення площі досліджуваної картографічної основи	2
4	Визначення форм рельєфу, зображеного на картографічній основі	2
5	Підготовчий період великомасштабної ґрунтової зйомки	2
6	Польовий період великомасштабної ґрунтової зйомки	2
Разом		16

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку картографування ґрунтів.	4
2	Сучасний період розвитку картографування ґрунтів.	4
3	Картографічна основа: умовні знаки.	8
4	Картографічна основа: рамкове і поза рамкове оформлення, масштаби	8
5	Визначення площі досліджуваної картографічної основи	8
6	Визначення форм рельєфу, зображеного на картографічній основі	6

7	Підготовчий період великомасштабної ґрунтової зйомки	8
8	Польовий період великомасштабної ґрунтової зйомки	8
9	Використання законів розміщення ґрунтів на земній поверхні при картографуванні ґрунтів	6
Разом		60

7. Методи навчання

В освітньому процесі використовуються методи навчання, які передбачають взаємодію між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійну та індивідуальну роботу студента. При проведенні визначених планом видів занять використовуються словесні (бесіда, пояснення, розповідь), наочні (метод ілюстрування, демонстрування) та практичні методи навчання (графічні роботи) та наступні методи: стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності, методи контролю та самоконтролю у навчанні, бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного). Вказані методи дозволяють передати студентам як теоретичний матеріал так і практичний досвід виконання визначених даною програмою робіт.

Матеріали курсу «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2075>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

8. Методи контролю

Контроль знань студентів проводяться за допомогою поточного контролю знань теоретичного курсу; оцінювання виконання графічних, розрахунково-графічних робіт, поточного модульного контролю; правильності та якості виконання поставлених завдань.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю. Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки звітів з самостійної роботи та захисту розглянутих в них питань.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за

наступними критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Підсумкова оцінка виставляються за сумарною кількістю балів, набраних впродовж семестру.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни студент може набрати максимально 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства»

Поточне тестування та самостійна робота								Сума	
Модуль 1								100	
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2			Модульний контроль 2 бали		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
Кількість балів за теми	10	10	10	25	17	12			14
в т.ч. за видами робіт: практичні заняття	2	2	2	10	12	8			10
виконання СРС	8	8	8	15	5	4	4		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Критерії оцінки знань студентів на заліку

- «Зараховано» отримує студент, який набрав не менш ніж 60 балів за дисципліну протягом семестру.

- «Не зараховано» отримує студент, який набрав менше ніж 60 балів за дисципліну протягом семестру.

- **До заліку не допускається** студент, який набрав менше ніж 50 балів за навчальну роботу протягом семестру, не виконав і не здав всіх практичних робіт, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	B	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складається з інтерактивного комплексу навчально-методичного забезпечення дисципліни; конспекту лекцій на паперовому та електронному носіях; методичних вказівок до практичних занять та самостійної роботи на паперовому та електронному носіях; друкованого роздаткового матеріалу; матеріалів для

демонстрування за допомогою технічних засобів навчання (слайди, відео- та аудіо записів) та зразки графічних робіт і методичні вказівки з їх виконання.

1. Прокопенко Н.А., Кисельов Ю.О., Шемякін М.В. Удовенко І.О., Боровик П.М. Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства // Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи студентам спеціальності 193 геодезія та землеустрій. Умань: Уманський НУС, 2024. 26 с.

2. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 193 Геодезія та землеустрій. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2075>

11. Рекомендована література

Базова

1. Веремеєнко С.І., Фурман В.М. Картографія ґрунтів: Навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2013. 228 с.

2. Позняк С.П., Красєха Є.Н., Кіт М.Г. Картографування ґрунтового покриву. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка. 2003. 500 с.

3. Картографія ґрунтів. Колектив авторів. За ред. Д.Г. Тихоненка. Харків. 2001. 321 с.

4. Тихоненка Д.Г., Дегтярьов В.В., Горін М.О. Картографія ґрунтів: підручник. Х. Майдан, 2014. 394 с.

5. Назаренко І.І., Польчина С.М., Нікорич В.А. Ґрунтознавство. – Чернівці, 2003. – 400с.

6. Позняк С.П. Ґрунтознавство і географія ґрунтів. У двох частинах. - Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 400 с.

Допоміжна

1. Сосса Р.І. Картографування території України: історія, перспективи, наукові основи. К.:Наук.думка, 2005. 292 с.

2. Паньків З.П. Земельні ресурси: навч. посібник. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 272с.

3. И. Земледух Р. М. Картографія з основами топографії. К.: Вища школа, 1993. 456 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>

2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/>

3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>

13. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

14. Політика академічної доброчесності.

У процесі навчання з дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. Зміни у робочій програмі на 2024-2025 навчальний рік

У робочій програмі навчальної дисципліни «Картографування ґрунтів з основами ґрунтознавства» на 2024 рік були реалізовані такі зміни: збалансовано та узгоджено відповідно до навантаження розподіл годин лекційних та практичних занять; актуалізовано список рекомендованої літератури; збалансовано розподілі балів